

Шабачка гимназија

Масарикова 13

15000 Шабац

Бр. 273

Дана: 30.6.2016. године

Шабац

**ДЕО ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА
Шабачке гимназије у Шапцу**

Шабац, 2016.

Садржај:

- 1. Остали обавезни облици образовног васпитног рада**
- 2. Начини и поступање прописаних програма**

Без наставних планова који су додавани анексима

Полазне основе за израду Школског програма су:

- Закон о основама система васпитања и образовања
- Важећи наставни планови и програми
- Приручник за самовредновање и вредновање рада школе
- Извештај о раду школе у претходној школској години
- Услови рада Школе
- Образовне потребе ученика, родитеља, локалне заједнице

Трајање Школског програма у току школских година:

2016 - 2020

Сврха, циљеви и задаци школског програма

Школским програмом обезбеђује се остваривање принципа, циљева и задатака образовања, према потребама ученика и родитеља, односно старатеља и локалне заједнице.

Овај програм укључује и подстиче све актере васпитно-образовног процеса у циљу унапређења школе.

Подршка у остваривању циљева и задатака овог Школског програма наставницима, ученицима и њиховим родитељима је рад стручних сарадника - психолога и педагога школе.

Сврха програма образовања

Сврха овог програма огледа се у квалитетном образовању и васпитању у оквиру ког се развијају индивидуалне способности и склоности ученика. Применом индивидуализованих васпитних поступака и педагошких мера остварује се стицање језичке, математичке, научне, уметничке, културне, здравствене, еколошке и информатичке писмености, неопходне за живот у савременим условима.

Такође, овај програм подстиче ученике на укључивање у процес развијања знања, вештина, ставова и вредности које их оспособљавају да успешно задовољавају сопствене потребе и интересе, развијају своју личност и потенцијале, поштују друге особе и њихов идентитет, као и да развијају свест о толеранцији и прихватању различитости. Овај програм подразумева и развој друштвене свести као и активно и одговорно учешће у економском, друштвеном и културном животу свих његових чинилаца. На тај начин ученици постају активни чланови друштва, његовог економског и културног развоја.

Циљеви и задаци програма образовања су:

- да развију интелектуалне потенцијале деце и ученика који су неопходни за разумевање природе, друштва и света у коме живе. Програм је направљен тако да води рачна о развојним потребама, могућностима и интересовањима деце; њиме се ученици оспособљавају за рад, самостално истраживање и учење, и оспособљава децу да самостално и одговорно доносе одлуке важне како за њих, тако и за заједницу чији су чланови, а са циљем сталног напретка кроз учење и сазревање. Изузетно је важан аспект програма подстицање и развој физичких активности и способности код ученика, као и развој свести о здрављу и хигијени;
- оспособљавање за рад, даље образовање и самостално учење, у складу са начелима сталног усавршавања и начелима доживотног учења; развија услове рада које ће бити инспиративне за унапређивање наставе и увођење иновација ангажовањем свих актера у наставном процесу;
- развијање високе свести везане за национално, културно и историјско наслеђе српског народа и свих осталих видова традиције и културе нашег тла, као и свести о томе да тек у садејству свих чланова заједнице друштво може да напредује (програм стога инсистира на развијању свести о властитом, националном идентитету и прихватању свих осталих културних и националних чинилаца нашег друштва, као јединствене целине којој и сам припада);
- развијање свести о значају међународних веза и утицаја друштава, те укључивања у процесе међународне размене ученика;
- развијање код ученика радозналости и отворености за културе других народа и верских заједница, осећања толеранције и права на различитост; поштовање људских и грађанских права и основних слобода; поштовање права деце;
- неговање другарства; јачање свести и о значају колектива и о индивидуалној одговорности;
- развијање свести везане за очување животне средине, очување биљног и животињског света, и друштвене средине.

Назив, врста и трајање свих програма образовања и васпитања

Образовно васпитни процес у Шабачкој гимназији се одвија на основу ПРАВИЛНИКА О НАСТАВНОМ ПЛАНУ И ПРОГРАМУ ЗА ГИМНАЗИЈУ (Службени гласник СРС - Просветни гласник, бр. 5/90 и Службени гласник РС - Просветни гласник, бр. 3/91, 3/92, 17/93, 2/94, 2/95, 8/95, 23/97, 2/2002, 5/2003, 10/2003, 11/2004, 18/2004, 24/2004, 3/2005, 11/2005, 2/2006, 6/2006, 12/2006, 17/2006, 1/2008, 8/2008, 1/2009, 3/2009, 10/2009 и 5/2010 од 05.07.2010.године, 7/2011, 4/2013, 14/2013, 17/2013, 18/2013, 5/2014, 4/2015, 18/2015,11/2016,13/2016)

Настава се одвија на српском језику.

Образовни профили су друштвено-језички смер, општи, одељење по програму филолошке гимназије, смер живи језици, одељење за обдарене ученике у рачунарској гимназији и природно-математички смер. Трајање ових образовних програма је четири године.

ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

Тим за културне активности школе: Ана Јеликић, Душан Нешковић, Снежана Корнарос

Циљеви : Развијање свести о значају и улози уметности, књижевности, музике, ликовне уметности, кроз расне активности у току школске године. Јачање колективног духа и смисао за лепо. Ученици се кроз уметност оплемењују и креативно изражавају уз подршку професора координатора, који руководе секцијама, хором и сл. Побољшање угледа школе.

Задачи : Формирање уметничког естетског доживљаја уметничких дела способност да једног дана сами организују културне активности, разумеју корелације између уметности.

Културне активности школе су :

Организација Дана школе уз изложбу, драмску, литерарну секцију и хорске активности

Дан школе се организује у јесењем периоду. Носиоци активности се одређују на годишњем нивоу . За Дан школе припрема се пригодан програм у коме се може изразити креативност ученика и професора и њихов заједнички труд на добробит свих. Програм активности у оквиру дана школе мора бити приступачан свим ученицима, а од професора који не учествују у овим активностима се очекује да имају разумевање за ове активности.

Организација прославе Св. Саве, школске славе, уз тематски конципиране музичке садржаје, тематске изложбе, беседништво, теме везане за Св.Саву.

С обзиром да је Св. Сава, најзначајнији српски просветитељ. програм мора да буде пригодан, састављен од темарске изложбе са цртежима и фотографијама везаних за његов живот и рад, али у складу са данашњим тренутком. Ова тематска изложба прати светосавски програм, тј. Пригодну приредбу која треба да укључи што већи број ученика. Укључити и професора веронауке у реализацију програма. Било би лепо организовати и школску игранку, која би била у светосавском духу и која би служила за упознавање и дружење ученика и професора обе смене, који немају прилике да се сретну и друже у школи. (предлог)

Организација концерата у школи и ван школе, већ традиционални, пролећни хуманитарни концерт, који је уједно и концерт поводом испраћаја матураната. Хуманитарне активности се организује на предлог ученика, уз подршку професора.

До сада је овај програм реализован два пута. Треба укључити што већи број ученика који имају шта да покажу и позвати већи број званица и медија, како би се прикупило што више средстава за децу која живе у Прихватилишту и другим установама. Организовати и друге пратеће акције, а сваке године допунити програм новим, занимљивијим садржајем. Предлог је да се ово прошири на хуманитарне дане матураната где би ученици могли да даду свој допринос и у неким спортским активностима, изложбом, неком представом са музичким садржајем. Можда активност давања крви.

Гимназијски атеље

Изложба се организује у пролеће. У овој изложби учествују бивши ђаци наше Школе..

ПРОГРАМ СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ

Тим за слободне активности: Милена Спасојевић, Зора Станковић, Нада Филиповић, Катарина Бугарчић

У остваривању образовно васпитног процеса рада значајно место у осмишљавању слободног времена ученика и њиховог креативног и мисаоног ангажовања имају слободне активности. Програм слободних активности заснован је на принципу добровољности, јер се ученици самостално опредељују које ће активности упражњавати. У складу са захтевима постављеним Законом, као и Програмским основама васпитног рада Школе, те сопственим могућностима, Школа планира различите слободне активности које ће својом бројношћу и разноврсношћу задовољити многе потребе и интересовања ученика.

Програм слободних активности је направљен тако да узима у обзир и води рачуна о могућностима и интересовањима ученика, као и о њиховим развојним потребама и потенцијалима. Кроз програм слободних активности ученици ће се оспособити за рад, самостално и критичко истраживање и учење, као и за самостално и одговорно доношење одлука важних како за њих, тако и за заједницу чији су чланови, а са циљем сталног напретка кроз учење исазревање.

Програм слободних активности обухвата све ученике Школе, од прве до четврте године, како би им се омогућило да кроз различите садржаје задовоље своја интересовања, стекну нова сазнања и добију нешто више од Школе него што је само знање садржаја наставних предмета.

Секције, као и остали видови слободних активности, одвијају се по утврђеном плану и програму, који се сматра интегралним делом Годишњег програма рада школе, а евиденција о раду води се у посебним дневницима. Распоред слободних активности, које се по правилу остварују једном недељно, јасно се ставља на увид ученицима.

Осим већ постојећих, увек постоји отвореност и за покретање иницијатива за нове секције и пројекте за које се јави интересовање.

Циљеви програма слободних активности су:

- развијање интелектуалних потенцијала ученика који су неопходни за разумевање света у коме живе;
- развијање свести у погледу културног, националног и историјског наслеђа српског народа и свих осталих видова традиције и културе нашег тла, као и свести о томе да тек у суживоту свих чланова заједнице друштво може да оствари напредак;
- развијању свести о властитом националном идентитету и прихватању свих осталих културних, етничких и националних чинилаца нашег друштва, као јединствене целине којој и сам ученик припада;
- развијање свести о значају међународних веза и утицаја друштава, те укључивања у процесе међународне интеграције;

уознавање са основним тековинама Европске уније, њеним функционисањем, општим карактеристикама држава чланица и како бити одговоран грађанин Европске уније;
развијање контаката са ученицима у партнерским државама и упознавање са условима њиховог школовања;
развијање код ученика радозналости и отворености за културе других народа и верских заједница, осећаја толеранције и права на различитост;
поштовање људских и грађанских права и основних слобода;
поштовање права деце;
развијање и неговање другарства и пријатељства;
јачање свести и о значају колектива и о индивидуалној одговорности;
развијање тимског рада и неговање правих вредности;
неговање властите критичке мисли ученика, креирање слободне и културне личности ученика, као и развијање способности да разумеју свет око себе;
подстицање ученика на креативни приступ решавању проблема и сагледавању света око себе;
стицање свести о значају очувања и неговања објеката природне и културне баштине;
развијање ставова о превентиви, заштити и унапређењу животне средине;
развијање националног, европског и светског идентитета;
развијање толеранције, поштовања и припадности мултиетничком, мултијезичком, мулти културном свету;
развијање свести о државној и националној припадности;
неговање српске традиције и културе;
подстицање развоја свести о индивидуалној одговорности;
оспособљавање ученика за самостално стицање знања и умећа;
оспособљавање ученика да креативно користе своје слободно време;
оспособљавање за самостално доношење одлука и стварање сопственог система вредности.
Задаци програма слободних активности су:
окупљање ученика и подела задужења;
организовање посета различитим институцијама;
обиласци знаменитости града;
организовање краћих путовања у околини града;
посета културним и природним добрима Србије;
посета културним објектима и музеју града;
конкурисање за пројекте од значаја за развој и даље образовање ученика;
учествовање на такмичењима, фестивалима и манифестацијама организованим у школи и ван ње;
припремање прослава које се одвијају током школске године у школи;
израда наставног материјала;
прикупљање помоћи за угрожене;
одржавање и присуствовање трибинама значајним за образовање и развој ученика;
организовање књижевних сусрета;
обиласци објеката различитих вероисповести;
изучавање кинеског и других страних језика који су изван школског система;
реализација пројеката од значаја за даље образовање и развој ученика;
посета и/или боравак у Петници;
одржавање школског вебсајта;
одржавање онлајн архиве докумената и фотографија који сведоче о дугој традицији школе;
вођење рекламне медијске кампање за упис првака;
сарадња са школама у дијаспори;
сарадња са институцијама културе и невладиним организацијама;
благовремено информисање ученика о планираним и реализованим активностима.

ПРОГРАМ КАРИЈЕРНОГ ВОЂЕЊА И САВЕТОВАЊА УЧЕНИКА

Тим за каријерно вођење: одељењске старешине матураната

Појам каријерног вођења је у широкој употреби од почетка седамдесетих година, мада се тек у последње време инсистира на свеобухватном приступу вођења каријере током читавог живота.

Професионална оријентација и каријерно вођење представљају организован систем друштвене делатности на пружању континуиране помоћи појединцу током његовог целокупног каријерног развоја у слободном избору усмерења и опредељења, у образовању и професионалној активности са циљем постизања професионалног идентитета у складу са личним особинама и потребама тржишта рада за појединим занимањима.

Акциони план Стратегије каријерног вођења и саветовања у Републици Србији предвиђа стручно усавршавање и оспособљавање наставника, педагога и психолога из средњих школа за каријерно вођење и саветовање. Стратегија развоја образовања у Србији до 2020. године такође предвиђа каријерно саветовање ученика у средњим школама.

Програм каријерног вођења и саветовања

Програм каријерног вођења и саветовања за младе узраста од 15 до 18 година обухватао би информисање, саветовање, вођење и доношење одлука о професији код ученика.

Циљ Програма јесте да помогне младим људима да разумеју и интерпретирају информације о свету рада и буђудој каријери, да могу да разјасне недоумице које имају у погледу професија или послова, да разумеју своје способности и дефинишу своје ставове у погледу понуђених или жељених избора. Каријерно вођење и саветовање треба да пружи подршку младима да боље разумеју себе и своје потребе, да превазиђу могуће баријере у погледу учења и напредовања у будудимпрофесијама.

Програм каријерног вођења и саветовања намењен младим талентима и младима из осетљивих друштвених група треба да у оквиру основних стандарда уважи специфичности које важе за ове групације младих.

Стандарди програма каријерног вођења и саветовања за ученике узраста од 15 до 18 година односе се на:

Лични развој појединца:

разумевање сопственог развоја, постигнућа и способности у односу на потенцијалне образовне и професионалне изборе имогудности;

успостављање и анализирање личних циљева и планова у области каријере и

разумевање образовних и професионалних избора и доношење одлука у складу сатим.

Истраживања могућности за учење и запошљавање:

идентификовање, избор и коришћење бројних информација о професијама, каријери, даљем учењу и образовању и објективно разликовање и формирање сопственог става отоме.

Планирање и управљање властитом каријером:

оспособљавање за коришћење адекватних техника за доношење одлука о даљем учењу и професионалној каријери; разумевање и оспособљавање за процедуре пријављивања, конкурисања како за свет рада тако и за даље образовање;

разумевање захтева послодаваца у погледу знања, вештина и способности запослених.

ПРОГРАМ КАРИЈЕРНОГ ВОЂЕЊА

Подручје рада/ активност	Начин реализације активности	Носиоци активности
Организовање тима за каријерно вођење и саветовање.	Формирање тима израда акционог плана рада у текућој школској години евалуација рада извештавање	-директор школе, помоћници директора и психолошко-педагошка служба -чланови тима
Организовање мреже подршке у заједници	Договор о сарадњи са: Заводом за запошљавање, предузећима, Факултетима, Медицином рада, различитим институцијама које организују и реализују различите програме радионица за ученике и Наставнике	Управа школе Савет родитеља -тим за каријерно вођење и саветовање
Остваривање сарадње између Тима за каријерно вођење и ученика	Информисање ученика о активностима отварање електронске комуникације за размену идеја, предлога, информисања, и искустава – преко посебне стране на сајту школе или блога оснаживање партиципације ученика у планирању и реализацији активности дефинисање посебног термина за лични контакт ученика са представником Тима	-тим за каријерно вођење - одељенске старешине
Преознавање конкретних потреба ученика у домену каријерног вођења	групно анкетирање на почетку школске године индивидуални разговори са ученицима	-тим за каријерно вођење и саветовање - одељенски старешина
Тестирање ученика (интересовања, особине, вештине)	- групна и индивидуална тестирања тестовима интересовања, способности и личности	тим за каријерно вођење и саветовање психолошко – педагошка служба
Радионице са ученицима на теме: -преознавање властитих жеља и могућности сагледаних са аспекта захтева занимања и тржишта рада -постављања циљева -оснаживања за тражење информација о занимањима и начину стицања знања -предузетништва - стицања вештина (писање биографије, прављење портфолија, комуникација...)	на часовима ЧОС-а на часовима грађанског васпитања у посебно одабраним терминима	тим за каријерно вођење и саветовање спољни сарадници педагошко - психолошка служба

-оснаживања вршњачке подршке		
Израда паноа са могућим начинима за стицање информација о жељеним занимањима	на часовима ЧОС-а на часовима грађанског васпитања у посебно одабраним терминима	Тим за каријерно вођење и саветовање, ученици
Информисање о свету занимања и начинима стицања звања	професори свих наставних предмета у оквиру своје стручне области презентације факултета трибине са гостима предавачима (представници професија, Завода за запошљавање, незапослених...)	Тим за каријерно вођење и саветовање, професори
Организовање стручних посета фирмама и сајмовима образовања и запошљавања	У посебно организованим терминима	Тим за каријерно вођење и саветовање
Радионице за професоре на теме: -оснаживање ученика за тражење информација -размена искустава	На стручним већима У посебно организованим терминима	Тим за каријерно вођење и саветовање

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Тим за заштиту животне средине: Весна Миловановић, Слободанка Павловић, Тихомир Лазаревић

С обзиром да се ради о једној веома озбиљној теми, односно програму потребно је тако и приступити. Надамо се да ћемо овим путем успети да дамо свој допринос у заштити животне средине, што је и обавеза сваког човека као појединца, а нарочито школе као најважнијег субјекта у процесу стицања знања, васпитања, укључивања у процес развијања вештина, ставова и вредности које ученике оспособљавају да успешно задовољавају сопствене потребе и интересе, развијају своју личност и потенцијале, поштују друге особе и њихов идентитет, као и да развијају свест о толеранцији и прихватању различитости. Овај програм подразумева и развој друштвене свести као и активно и одговорно учешће у економском, друштвеном и културном животу свих његових чинилаца. На тај начин ученици постају активни чланови друштва, његовог економског и културног развоја.

Школа је основни фактор васпитања и еко образовања. Са утврђеним програмским садржајима и облицима школа пружа највеће могућности у изграђивању свести ученика. Она пружа значајне могућности за стицање одређених знања, али и за изграђивање одређених навика, за развој еколошке свести развијањем љубави и одговорног односа према породици.

У основи, наш образовни систем подразумева континуирани васпитно образовни процес, који се спроводи регулатно у установама намењених за ту врсту делатности. Иако васпитање и образовање младих за заштиту животне средине има своје полазиште у породичном васпитању, школа у том циљу постаје незаменљива. Савремена еколошка ситуација је показала да фонд знања из екологије није на потребном нивоу те су и обавезни програми са еколошким садржајима све важнији и са развијањем еколошке свести и одговорности почиње се од најранијег детињства, прво у породици па кроз све нивое школовања (јаслице, вртић, предшколски и школски програм).

Иако знања из екологије и заштите животне средине, одрживог развоја нису на високом нивоу јако су важни њихови васпитни потенцијали.

Да би програм био садржајнији и успешнији почећемо са самим појмом екологије као науке.

Иако историја одрживог развоја и бриге око заштите околине сеже далеко у историју од појаве значајније пољопривреде и ратарства код старих цивилизација

насталих у Месопотамији, Египту, Сумеру, те у Јужној и средњој Америци, можда најупечатљивије и најснажније гледано управо кроз историјску призму, појам одрживог развоја и заштите околине треба везати за догађања и појаве које је донела индустријска револуција.

У току своје дуге историје, која траје више од три милијарде година, живот се развио у јако великом броју различитих облика. Током свог живота сваки организам у простору у коме живи непрестано ступа у различите врсте односа с другим организмима. Да би могао да опстане, сваки организам мора да буде прилагођен условима средине коју насељава.

Наука која се бави проучавањем природе – простора у којем се одвија живот, затим односа који у природи постоје између живих бића и спољашње средине, као и начина на који су се жива бића прилагодила различитим условима спољашње средине назива се екологија.

Назив екологија потиче од грчких речи *оикос*, што значи дом, станиште и *логос*, што значи наука.

Екологија је изузетно сложена наука. Данас екологија представља једну од најзначајнијих природних наука. Она долази у центар свега што је човек својим негативним деловањем нарушио и загадио простор у коме се одвија живот. У многим деловима света угрожен је опстанак многих биљака и животиња као и самог човека.

Од степена основних еколошких сазнања зависи и ефикасност заштите животне средине, па самим тим и будућност савремене цивилизације и квалитет живота генерација које долазе.

Људи су сада више него икада забринути за свој опстанак. Због тога је последњих година све више програма и акција у циљу заштите, обнове и унапређења животне средине. Поштовање еколошких законитости и примена основних знања из екологије „досадашњих искустава у заштити животне средине дају, ипак, велику наду будућим генерацијама. Једино питање које се поставља је да ли ће то бити употребљено за добробит свих живих бића.

Циљеви еколошког програма

Упознавање ученика, наставника и осталих запослених са еколошким проблемима, изучавање проблема животне средине (града, непосредне околине школе, ванградским зонама).

Изградња еколошки одговорне личности:

- Упознавање са основним појмовима (појам деградације животне средине, појам поремећености природне равнотеже и др.)
- Стицање знања о негативном дејству загађеног ваздуха, земљишта, воде, хране, о начину спречавања и заштити од свих негативних утицаја
- Стицање знања о важности и начину бриге за околину
- Усвајање навика и вештина које доприносе очувању и заштити животне средине
- Развијање позитивног става о природи и уверења о потреби очувања природе
- Развијање правилног односа према здравом начину живота, исхране, формирање здравих навика и стилова живота
- Стицање знања, ставова и уверења о природном и урбаном животу, правилан однос према биљкама, животињама, вредностима
- Развијање свести о потреби и могућностима личног ангажовања у заштити животне средине
- Усвајање и принципа одрживости, етичности и права будућих генерација на очувану животну средину
- Развијање свести о потреби заштите, обнове и унапређења животне средине, одговорног и рационалног коришћења и одлагања различитих супстанци у свакодневном животу
- Очување географске средине у којој егзистира човек
- Развијање љубави према природи и осећање дужности да чувају и заштите природу
- Разумевање и схватања процеса рециклаже у свакодневном животу

- Важности очувања биодиверзитета

- Задовољење егзистенцијалне људске потребе , а међу њима и осигурање здравог начина живота, што има и друштвени и хуманистички смисао

ФОРМИРАЊЕ ЕКОЛОШКОГ НАЧИНА МИШЉЕЊА

ЗАДАЦИ:

- Омогућити ученицима, запосленима и свим заинтересованим сарадницима стицање знања и искуства о окружењу
- Изграђивање позитивних ставова и понашања према околини
- Упућивање ученика у начин на који начин они сами могу допринети заштити властитог здравља, заштите и очувања животне средине
- Изградња правилног начина исхране и физичке активности (изградња терена у складу са потребама правилног физичког развоја и у складу са очувањем и унапређењем животног простора као подстицајне средине за стицање позитивних ставова према здравом начину живота)
- Формирање здраве, подстицајне средине школског простора и околине
- Омогућити коришћење обновљивих извора енергије
- Рециклирање и разврставање рециклажног отпада како у школи тако и у породици
- Озелењавање школског простора (садња дрвећа, цвећа, лековитог биља...)
- Извођење теренске наставе
- Упознавањем са биљним и животињским врстама из ближе (градске) и даље околине
- упознавање извора и стена
- Упознавање са биљкама и животињама као индикаторима здравог земљишта, воде, ваздуха
- Упознавање са главним загађивачима животне средине
- Континуирана едукација ученика и наставника
- Сарадња свих актера образовања и васпитања
- Већа присутност у електронским издањима
- Сарадња са Тачким парламентом
- Сарадња са организацијама и канцеларијама за заштиту и унапређење животне средине и одрживог развоја
- Учествовање у акцијама које су усмерене ка очувању животне средине, упознавању биљака и животиња
- Сарадња са локалном заједницом
- Сарадња са организацијама које се баве прикупљањем и одвожењем рециклажног материјала
- Укључивање у рад домаћих и иностраних организација које се баве заштитом животне средине и одрживог развоја

Напомена: Одређени садржаји еколошког програма се већ остварују кроз наставне и ваннаставне активности (кроз градива биологије, хемије, географије, физике, еколошке секције, кроз заједничке теме и активности природних и друштвених наука).

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА И ПРОГРАМ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА

Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања: се одређује сваке школске године

Подручје рада/ активност	Начин реализације активности	Носиоци активности
Информисање о раду Тима и вођење документације о раду	Посете састанцима ШО, СР,НВ, ПК,УП Вођење документације о раду	Тим
Евиденција о оствареним интервенцијама и снимање стања безбедности ученика	Праћење евиденције интервенција на свим нивоима Подстицање одељењских старешина на континуирано евидентирање интервенција Самовредновање рада Тима кроз утврђене индикаторе	Директор Помоћник директора Тим Школски полицајац Дежурни наставници Одељењске старешине
Јачање унутрашње заштитне мреже- Вршњачки заштитни тим	Упознавање са Правилником о безбедности ученика у школи и Правилником о понашању Едукација ученика за препознавање и деловање у ситуацијама насиља Организовање и учешће у превентивним активностима различитих облика ризичног понашања	Тим Секретар школе Одељењске старешине Наставници грађанског васпитања и други предметни наставници Спољни сарадници (НВО, МУП, Канцеларија за младе...)
Подстицање активне партиципације родитеља у општој безбедности ученика	Упознавање са Правилником о безбедности ученика у школи, Посебним протоколом за заштиту ученика и Правилником о понашању Планирање и реализација активности усмерених на безбедност ученика Учешће у превентивним активностима различитих облика ризичног понашања	Тим Одељењске старешине Савет родитеља
	Упознавање са Правилник о безбедности ученика у школи,	Директор
	Посебним протоколом за заштиту ученика и Правилником о понашању	Тим Стручни сарадници (педагог и психолог)
Јачање унутрашње заштитне мреже - Подршка наставницима	Едукација чланова Тима и осталих учесника у установи за препознавање и деловање у ситуацијама насиља Учешће у превентивним активностима различитих облика ризичног понашања	Одељењске старешине Наставници Спољни сарадници

	Учешће у интервентним активностима Сарадња у реализацији	Локална заједница
Јачање спољашње заштитне мреже	превентивних активности Сарадња у реализацији интервентних активности	Дом здравља Центар за социјални рад МУП НВО Канцеларија за младе
		Школска управа Ваљево
		Јединица за превенцију насиља
		Министарства просвете

ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА

Тим за школски спорт: Милена Спасојевић, Љубиша Којић, Момир Ђорђевић

Циљ програма школског спорта јесте да ученици задовоље своја интересовања и потребе за стицањем знања, вештина и способности за бављење спортом као интегралним делом физичке културе а у оквиру програма наставе физичког васпитања. Да стечено знање примењују у изабраној спортској игри и формирају правилан однос и позитиван став према спорту физичком вежбању и физичким активностима уопште.

Задаци програма школског спорта јесу:

- стицање практичних и теоријских знања у оквиру наставе физичког васпитања у изабраном спорту, (принципи, спортска техника, начин вежбања и тренирања).
- социјализација ученика, управљање сопственим понашањем било самостално или у оквиру тима кроз изабрани спорти
- неговање етичких вредности према учесницима утакмицењу.

откривање даровитих и талентованих ученика за одређени спорт и њихово подстицање да се бавеспортом.

Ученици на основу својих способности и интересовања опредељују се за један или више спортова у којима се обучавају, усавршавају и развијају своје стваралаштво током целе школске године у оквиру редовне наставе физичког васпитања. Школа је обезбедила просторне и друге услове за реализацију четири спорта. Стручно веће наставника физичког васпитања утврдило је спортове у којима ће се ученици такмичити у наредне четири године а то су: кошарка, одбојка, мали фудбал, рукомет, стони тенис, атлетика, стони тенис, ватерполо, стрељаштво и веслање.

Садржаји програма

КОШАРКА

Техника кошарке, шутирање на кош из места и кретања са једном или обема рукама са разних одстојања одкоша. Постава и кретање играча у нападу и одбрани. Одбрана „зоном“ или „човек на човека“. Напад против свих одбрана. Контра напад у разним варијантама и принцип блока.

Правила игре и суђење.

Организовати сваке школске године разредно школско такмичење и учешће на међушколским такмичења.

ОДБОЈКА

Увежбавати основне техничке елементе који су предвиђени програмским садржајем за гимназију.

Техника одбојке. Игра са повученим и истуреним центром. Смечирање и његова блокада. Уигравање кроз тренажни процес.

Правила игре исуђење.

Сваке школске године организовати оделењска, разредна и међушколска такмичења у оквиру локалне сарадње.

ФУДБАЛ

Увежбавати основне техничке елементе који су предвиђени програмским садржајем за гимназију. Покривање и откривање играча, одузимање лопте и ометање противника. Општи принципи поставке играча у нападу и одбрани. Разне варијанте напада и одбране. Уигравање кроз тренажни процес.

Правила малог фудбала.

Сваке школске године организовати разна оделењска, школска и међушколска такмичења.

РУКОМЕТ

Увежбавати основне техничке елементе који су предвиђени програмским садржајем за гимназију. Покривање и откривање играча, одузимање лопте, ометање противника. Принципи поставке играча у нападу и одбрани.

Напад са једним и два играча и напад против „зонска“ одбране. Правила игре исуђење.

Сваке школске године организовати оделењска, разредна, школска и међушколска такмичења.

АТЛЕТИКА

У свим атлетским дисциплинама радити на усавршавању технике и развијању водећих моторичких способности за дату дисциплину.

Сваке школске године организовати јесењи крос трчање на 1000 метара дечаци и 800 метара девојчице.-

ПРОГРАМ РАЗВОЈА САРАДЊЕ ШАБАЧКЕ ГИМНАЗИЈЕ СА ЛОКАЛНОМ ЗАЈЕДНИЦОМ

Тим за сарадњу са локалном заједницом: Маријана Исаковић, Весна Савић

У остваривању васпитно-образовног рада Шабачке гимназије значајно место заузима сарадња са локалном заједницом. Програм сарадње заснован је на принципу добровољности, где се ученици опредељују за слободне активности у којима ће учествовати. У складу са захтевима постављених законом као и програмским основама васпитног рада школе, те сопственим могућностима, школа планира различите облике сарадње са локалном заједницом, која ће својом разновршношћу и бројношћу задовољити многа интересовања и потребе ученика.

Програмом сарадње са локалном заједницом направљен је тако да води рачуна о развојним потребама и могућностима ученика. Сарадња са локалном заједницом омогућиће ученицима да самостално и одговорно доносе одлуке важне како за њих, тако и за локалну заједницу чији су чланови са циљем сталаног напретка кроз учење и сазревање.

Програмом сарадње обухваћени су сви ученици и наставно особље, како би им се омогућило да кроз различите садржаје задовоље своја интересовања, стекну нова сазнања, искуства и добију нешто више од школе, него што је само сазнавање садржаја наставних предмета.

Идеално би било, и то школа поставља као свој задатак, да се оствари сарадњу са осталим васпитно-образовним, културним, спортским, верским и другим институцијама и установама цивилног друштва у свом окружењу. Школа би требало да у свом плану сарадње се прикључује еколошким, хуманитарним, културним и другим акцијама у локалној заједници. Органи локалне заједнице ће се тако боље упознати са потребама школе и пружити помоћ и подршку за задовољење разноврсних потреба. Потребно је користити и расположиве ресурсе локалне средине и користити их максимално за потребе наставних и ваннаставних активности.

Циљеви програма сарадње са локалном заједницом

- развијање контаката и сарадње са ученицима из других школа у локалној средини и упознавање са условима њиховог школовања
- развијање интелектуалних потенцијала ученика и наставника који су неопходни за разумевање локалне средине у којој живе
- развијање свести о значају међушколских веза и утицаја ширег друштва, те укључивање у међулокалне интеграционе процесе
- развијање свести о локалном идентитету и прихватању свих осталих културних, етничких, верских, родних и других идентитета и чинилаца нашег друштва и локалне заједнице као једне целине којој и сами ученици припадају
- развијање свести у погледу културног, националног и историског наслеђа свих грађана града Београда, потенцирати његов мултиетнички и мултикултурни карактер, као и његово место у светском систему космополитских градова
- развити свест о значају суживота свих чланова локалне заједнице и ширег друштва утемељене на принципима људских права и слобода
- поштовање и уважавање различитости, осталих људских и мањинских права, права детета
- развијати код ученика радозналост и отвореност за културу других народа, верских заједница, специфичних субкултура у локалној средини, развијати код ученика осећај толеранције, емпатије и право на различитост оспособљавање ученика да креативно проводе своје слободно време развијање и неговање другарства и пријатељства
- стицање свести о значају очувања и неговања објеката културне и природне баштине

- неговање критичке мисли ученика;
- развијање слободне личности ученика, као и развијање способности за размевање локалне заједнице и света у коме живи
- развијање спремности за тимски рад и неговање хуманистичких вредности (једнакости, солидарности, заједништва, антифашизма итд.)
- јачање свести о значају колективне и индивидуалне одговорности у контексту локалне средине подстицање ученика на креативан приступ решавању проблема у локалној заједници
- Задаци и планиране активности програма сарадње у локалној заједници:
 - организовање посета различитим институцијама и установама на територији града
 - организовање посета локалној самоуправи
 - посета културним објектима и музеју
 - електронско умрежавање са другим значајним институцијама и школама у локалној средини
 - вођење рекламне медијске кампање у локалној средини
 - посета градском Омбудсману (заштитник права грађана)
 - сарадња са другим школама на територији града
 - благовремено информисање ученика о планираним и разноврсним активностима

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

Тим за сарадњу са породицом: Вера Пантић, Марина Вуковић Пантелић, одељењске старешине и стручни сарадници

Сарадња са родитељима ученика представља један од најзначајних сегмената у функционисању сваке школе. Ова сарадња је подразумевана на одређени начин, пошто родитељи или старатељи ученика имају права на увид у њихово напредовање и уопште у одвијање школовања своје деце или штићеника.

Ова сарадња се углавном одвија на више различитих начина: било кроз постојање термина сваког наставника за пријем родитеља, тзв" отворених врата", путем родитељских састанака или кроз учешће родитеља преко својих представника у раду Савета родитеља, Школског одбора и Савета родитељаопштине.

Родитељи се укључују у рад и када се организује Дан школе, као и у другим ваннаставним активностима намењеним јачању групне кохезије и поспешивању атмосфере сарадње и креативне размене на релацијама: ученик, наставник, родитељ, стручни сарадник, управа школе.

Учесталу свакодневну сарадњу са родитељима поред разредних старешина остварују и стручни сарадници. Некада је то индивидуални рад са учеником уз подршку родитеља уз потенцијално укључивање релевантних институција, потом превентивна предавања и сл.

Одељењски старешина остварује редован контакт са родитељима од правдања изостанака, информисања о успеху и владању – индивидуално или групно на родитељским састанцима. Директор школе и заменици директора су константно присутни и спремни да пруже све релевантне информације, да помогну при решавању сложенијих проблема у склопу образовно – васпитног контекста.

Сајт школе је основни извор информација и поред представљања школе на Сајму образовања и у оквиру осталих маркетиншких активности служи за увођење родитеља и ученика у живот школе. Путем електронског дневника родитељи могу веома брзо и ефикасно да прате успех детета.

Родитељи, такође, често имају прилику да путем разних анкета и упитника дају своје мишљење о различитим дешавањима у школи као што ученичке екскурзије, питања која се тиче уређења школе ислично.

На основу свега наведеног сматрамо да је сарадња између родитеља и колектива и управе школе јако добра, али се и пак може побољшати на следеће начине.

Циљеви и задаци који се тичу сарадње са родитељима:

У наведеном периоду реализоваће се спортски турнири у којима ће поред ученика учествовати и родитељи и наставници.

Потом су у плану предавања и трибине намењене праћењу законских измена, реформи гимназија, новим наставним методама и сл., а које могу помоћи родитељима да прате развој образовања и сагледају очекиване ефекте и исходе чијем остварењу настава тежи.

Побољшање сарадње са родитељима се може остварити преко гостовања родитеља на часовима одељенске заједнице везаних за представљање занимања, у склопу програма професионалне оријентације који се организује у школи.

Једна од могућности је и учешће по једног родитеља у различитим школским тимовима који се баве унапређењем наставе и наставног процеса, као и важним питањима повезаним са ученичким животом (организовање различитих прослава, различитих акција којима се баве ученици исл.).

ПРОГРАМ ЕКСКУРЗИЈЕ

Тим за екскурзије: Весна Веселиновић, Славица Илић, Марија Јовановић, Душан Нешковић

Екскурзија и излети су факултативне ваннаставне активности којима се остварују ван школе у циљу непосредног проучавања усвојеног наставног градива и његовог повезивања с праксом.

Циљ екскурзије

Циљ екскурзије је непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног и друштвеног наслеђа као и привредних достигнућа Србије или неке друге државе која се обилази. Продубљивање усвојеног знања предвиђеног наставним програмом врши се непосредним упознавањем појава и процеса у природној и друштвеној средини, упознавањем културног наслеђа и привредних достигнућа као и свеобухватан утицај на животни простор одабране дестинације.

Задаци екскурзије

Задаци екскурзије су:

развијање опште културе и образованости,
проучавање објекта и феномена у природи и друштву, уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима,

развијање интересовања за природу, изграђивање еколошких навика, упознавање начина живота и рада људи појединих крајева и других држава,
продубљивање знања о историјском наслеђу, географском простору, насељима, привреди и урбанистичким одликама различитих регија Европе
развијање позитивног односа према: националним, културним и естетским вредностима сопственог али и других народа,
развијање позитивних социјалних односа,
подстицање позитивних емоционалних доживљаја, развијање и неговање другарства и пријатељства.

Могуће дестинације излета у наредном периоду:

Излети за први разред:

Винча, Сремска Митровица, Сремски Карловци, Фрушка Гора, Петроварадин, Нови Сад

Излети за други разред:

Манасија, Јагодина, Ресавска пећина

Излети за трећи разред

Орашац, Топола, Таково, Гоњи Милановац

Излети за четврти разред

Западна Србија, Тара, Подриње, Ниш

Могуће дестинације за екскурзије:

Први разред:

Виминацијум, Пожаревац, Доњи Милановац, Лепенски вир, Зајечар, Гамзиград,

Други разред:

Студеница, Краљево, Жича, Врњачка Бања, Љубостиња, Лазарица, Крушевац

Трећи разред:

Будимпешта, Беч, Братислава, Праг, Дрезден

Четврти разред:

Италија, Шпанија

ЛОКАЦИЈА (ГРАД/ МЕСТО)	МУЗЕЈ/ ИНСТИТУЦИЈА/ ЛОКАЛИТЕТ	КОРЕЛАЦИЈА СА НАСТАВНИМ ПЛАНОМ	
		НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ	САДРЖАЈ
Братислава	Катедрала Св. Мартина, Хвездославове најместа, Народно позориште, Хлавни трг, Роландова фонтана, Градска већница	Географија Историја	положај климатологија хидрологија туризам
Праг	Прашки дворца на Храдчанима, катедрале Св. Вида, базилике Св. Дјордја, Карлов мост, споменик Карла IV, Старомјестске намјести, Астрономски сат – Орлој, прашки гето, национални музеј, национално позориште, Барутна кула	географија историја уметност књижевност	положај постанак хидрологија Срби у хабсбуршкој монархији
Беч	Дворац Шенбрун, Парламент, Градска скупштина, Торањ на дунаву, Царска палата, Опера, Природњачки музеј	географија историја биологија	климатологија хидрологија Хабсбуршка монархија у доба просвећености Срби у хабсбуршкој монархији

МЕСТО	ЛОКАЛИТЕТ	КОРЕЛАЦИЈА СА НАСТАВНИМ ПЛАНОМ	
		НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ	САДРЖАЈ
Лидо ди Јесоло	Шеталиште	географија	положај климатологија хидрологија туризам
Венеција	Гамница, Мост уздаха, Стубови заштитници града, Дуждева палата, Трг Светог Марка, посета цркви Св. Марка, Риалто, посета цркви Санта Марија де ла Салуте...	географија историја уметност књижевност	положај постанак хидрологија средњи век ренесанса
Монтекатини	Црква Св. Петра, Римско шеталиште...	географија историја екологија	климатологија хидрологија
Фиренца	Крстионица, Катедрала, Ђотов торањ, Трг Сињори,	географија историја	положај средњи век и
	Трг Сан Фиренце, Фонтана ди пјаца, Палата Баргело, Палата Галерија Уфици, Палата Векио, Палата Пити, Базилика Ст. Лоренца, мост Санта Тринита, Тераса Микеланђело...	уметност књижевност филозофија	ренесанса
Рим	Црква Светог Петра у ланцима, Колосеум, Константинов славолук, Форум, Трг Венеција, Трг народа, Пантеон, Шпански трг, Капитол, Фонтана Ди Треви...	географија историја уметност књижевност филозофија	положај рељеф стари век средњи век ренесанса барок класицизам
Барселона	Готска четврт, Архитектонски споменици Гаудија, Ла Рамбла, Акваријум	географија историја уметност књижевност филозофија	положај рељеф стари век средњи век ренесанса барок класицизам
Фигуерас	Музеј Салвадора Далија	географија историја уметност књижевност филозофија	положај рељеф стари век средњи век ренесанса барок класицизам

Приликом извођења екскурзије посебну пажњу треба обратити на безбедност ученика.

ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

ПРЕВЕНЦИЈА			
1. Обезбеђивање услова за безбедан и здрав рад за новозапослене на постојећим радним местима.	Оспособљавање за безбедан и здрав рад. Обезбеђивање и издавање личних заштитних средстава	Теоријско и практично оспособљавање усменим путем за безбедан и здрав рад. Проверу оспособљености радити путем теста. Планирање финансијских средстава за набавку личне заштитне опреме. Вођење евиденције о подели. Директор школе и лице за безбедност и здравље на раду	Септембар
2. Обезбеђивање услова за безбедан и здрав рад запосленима на новим радним местима	Допуна Акта о процени ризика по питању утврђивања опасности и штетности и предлагање мера за њихово смањење и елиминисање	Снимање опасности и штетности на новим радним местима, процена ризика, утврђивање да ли су радна места са повећаним ризиком и предлагање мера за смањење тј. отклањање ризика Лице за безбедност и здравље на раду	Август
3. Перманентно праћење примене мера безбедности и здравља на раду у циљу елиминисања повреда на раду	Ангажовање правних лица са лиценцом за испитивање опреме за рад и услова радне околине. Визуелно праћење радне околине у циљу уочавања потенцијалних опасности. Забрањивање рада на радном месту када се утврди непосредна опасност по живот и здравље запосленог	Давање понуда и избор најповољнијег понуђача за испитивање опреме за рад и радне околине. Свакодневно праћење и контрола примене мера за безбедност и здравље на раду запослених од стране запослених и лица за безбедност и здравље на раду које може и забранити рад. Секретаријат школе, запослени и лице за безбедност и здравље на раду	Током године
4. У циљу очувања здравља запослених сарадња са Службом Медицине рада	Упућивање запослених на превентивне лекарске прегледе и поступање по извештајима Службе Медицине рада	Писање упута, захтева за утврђивање здравствене радне способности запослених. Директор школе и лице за безбедност и здравље на раду	Током године
5. Обезбеђивање безбедних и здравих услова за рад по питању исправности средстава за рад: објекти, опрема, помоћне конструкције и сл.	Контрола и давање савета директору школе у планирању, избору, коришћењу и одржавању објеката, опреме, помоћних конструкција и сл.	У договору са директором давање предлога по питању планирања, избора, коришћења и одржавања објеката, опреме, помоћних конструкција и сл. Лице за безбедност и здравље на раду	Током године

Предузимаћемо све мере за што успешније спровођење Закона о безбедности и здрављу на раду. У том циљу биће извршена обука за безбедан и здрав рад свих запослених који први пут заснивају радни однос у Шабачкој гимназији. Време оспособљавања предвиђено је одмах по потписивању уговора о раду.

Лице за безбедност и здравље на раду је у обавези да током целе школске године спроводи мере за отклањање, смањење или спречавање ризика на раду које су утврђене Актом о процени ризика на радним местима и у радној околини Шабачке гимназије.

Сви запослени имају редовну обуку из против пожарне заштите, за ту обуку се ангажује стручна агенција. Домар школе је у обавези да контролише против пожарне апарате у Школи, обезбеђује периодичну проверу апарата. Лице задужено за безбедност: Весна Савић.

СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИЛАГОЂАВАЊЕ И ПРУЖАЊЕ ДОДАВАЊЕ ПОДРШКЕ

Свим ученицима који се школују по ИОП у Биће пружена додатна помоћ у складу са Законом. Посебна пажња ће се водити о припадницима ромске популације, а за ученике првог разреда сваке године ће бити сачињаван план посебних активности за проверу њиховог сналажења. Такође ће се деци из дефицијентних породица посветити посебна пажња у складу са њиховим психолошким потребама. У овим делатностима ћемо се руководити како актуелним Законом и правилницима, тако и запажањима педагога и психолога, али и разредних старешина и ученика.

Школски програм је донет дана:
Дел бр: 273 од 30.6.2016. године
на седници Школског одбора.

ПРЕДСЕДНИК ШКОЛСКИ ОДБОРА
Мирослава Сарић